

RIKSDAGENS SVAR 62/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om statens pensioner och av ikraftträdelsebestämmelserna i vissa av dess ändringar

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om statens pensioner och av ikraftträdelsebestämmelserna i vissa av dess ändringar (RP 48/2001 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 15/2001 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/1966) 2 § 1 mom. 3 punkten, 6 § 1 mom. 3 punkten b-underpunkten, 7 § 1 mom., 7 d § 1 mom. 3 punkten, 8 § 2 mom., 9 c § 4 mom., 9 d § 5 mom., 10 a § 1 mom. 3 punkten och 24 § 3 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 2 § 1 mom. 3 punkten, 9 c § 4 mom. och 9 d § 5 mom. i lag 103/1989, 6 § 1 mom. 3 punkten b-underpunkten och 7 § 1 mom. i lag 1671/1995, 7 d § 1 mom. 3 punkten i lag 1153/1997, 8 § 2 mom. och 10 a § 1 mom. 3 punkten i lag 1528/1993 och 24 § 3 mom. i lag 1189/1994, samt

fogas till 1 §, sådan den lyder i nämnda lagar 1528/1993, 1671/1995 och 1153/1997 samt i lagarna 333/1986, 618/1991 och 625/2000, nya 9—11 mom., varvid det nuvarande 9 mom. blir 12 mom., och till 7 d §, sådan den lyder i nämnda lag 1153/1997, ett nytt 2 mom. samt till 10 a § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 1528/1993, en ny 3 a-punkt, som följer:

1 §

— — — — —
Utan hinder av vad som bestäms i 3 mom. skall en förmånstagare som i samband med kommunalisering av verksamheten har övergått från anställning som omfattas av statens pensionsskydd till anställning som omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och

arbetstagare (202/1964) i fråga om sin anställning före kommunaliseringen betraktas som gammal förmånstagare enligt 3 mom. En förutsättning är att förmånstagaren den 31 december 1992 hade en fortlöpande anställning som omfattas av statens pensionsskydd och att denna anställning eller, efter kommunaliseringen, anställning som omfattas av lagen om pension för kom-

munala tjänsteinnehavare och arbetstagare fortgår oavbrutet fram till pensionsfallet på det sätt som avses i ikraftträdelsebestämmelserna för de ändringar i pensionsstadgan som delegationen för den kommunala pensionsanstalten godkände den 20 november 1992 och som trädde i kraft den 1 januari 1993.

Vid tillämpningen av det krav på sex månaders anställning och det krav på tre års pensions-tid som anges i 3 mom. jämföras en anställning som omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare från och med kommunaliseringen enligt 9 mom. med en anställning som omfattas av denna lag. Invalidpensioner enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare, vilka har beviljats med tillämpning av bestämmelser som motsvarar 5 a §, jämföras med pensioner som har beviljats med tillämpning av det nämnda lagrummet. En förutsättning för erhållande av ålderspension är utöver de villkor som anges i 8 § att den anställning som omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare har upphört.

En förmånstagare som har haft sådan rätt att välja pensionsålder som avses i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen (103/1989) om ändring av lagen om statens pensioner senast den 30 juni 1999 enligt de bestämmelser som gällde före den 1 juli 1989 och som har gjort en anmälan om ett sådant val, behåller sin rätt till nämnda pensionsålder förutsatt att hans eller hennes anställning som omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare fortgår utan avbrott från kommunaliseringen enligt 9 mom. fram till pensionsfallet. I fråga om den som gjort en anmälan om val gäller att med anställningstid som förutsatts för erhållande av ålderspension jämföras från och med kommunaliseringen anställning som omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare och som motsvarar förmånstagarens anställning hos staten före kommunaliseringen i en uppgift som berättigar till den lägre pensionsåldern.

2 §

Denna lag gäller inte

3) anställning som beaktas för pension enligt lagen om sjömanspensioner (72/1956) eller enligt lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985),

6 §

Till pensionstiden räknas dock inte

3) tid under vilken arbete eller tjänstgöring under fortgående anställning varit avbruten utan lön i en följd längre än ett år eller då förmånstagaren under det oavlönade avbrottet har haft arbete som omfattas av pensionsskydd enligt 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller motsvarande utländskt pensionsskydd; den tid avbrottet varat räknas dock även i dessa fall till pensionstiden, om orsaken till att lön inte betalats har varit

b) tjänstledighet eller ledighet som beviljats med stöd av 21 och 23 § sjukförsäkringslagen till den del moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen hänför sig till den eller tjänstledighet under vilken förmånstagaren får rehabiliteringspenning enligt en lag, ett pensionsreglemente eller en pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare, rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning, rehabiliteringspenning med stöd av statskontorets anvisningar för tidigrehabilitering eller ersättning för inkomstbortfall enligt bestämmelserna om rehabilitering inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen; inte heller

7 §

Den pensionsgrundande lönen (*pensionslönen*) fastställs särskilt för varje anställning. Pensionslönen räknas ut på arbetsförtjänsterna för de högst 10 sista kalenderåren före det år då anställningen upphörde (*urvalsår*). Det år då anställningen upphörde beaktas dock som ett urvalsår, om anställningen har fortgått under högst

tre kalenderår och anställningen inte har upphört så som avses i 1 § 8 mom. eller om anställningen har fortgått hela det år då anställningen upphörde. Då pensionslönen räknas ut justeras arbetsinkomsterna för urvalsåren enligt 16 §.

7 d §

Då pensionslönen räknas ut bestäms arbetsförtjänsten enligt betalningstidpunkten på samma grunder som tillämpas vid innehållning av skatteförskott eller skatt. Som arbetsförtjänst anses också lön och arvoden för de uppdrag och det arbete i olika organ som avses i 1 § 2 och 4 mom. Som arbetsförtjänst betraktas dock inte

3) till förmånstagaren betalda ersättningar och övriga förmåner enligt lagen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra förmåner till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (651/1993) samt ortstillägg och ersättningar enligt förordningen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (652/1993).

Har en förmånstagare som är finsk medborgare, under den tid på grundval av vilken den pensionsgrundande lönen räknas ut, varit tjänsteman inom utrikesrepresentationen, i 64 § förordningen om försvarsmakten avsedd tjänsteman (667/1992), anställd vid teknologiska utvecklingscentralens utrikesenheter eller i 1 § förordningen om arbetskraftsattachéer (209/1977) avsedd befattningshavare eller annan sådan tjänsteman eller befattningshavare på vars avlöning lagen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra förmåner till tjänstemän inom utrikesrepresentationen tillämpas, fogas vid uträkningen av den pensionsgrundande lönen till hans eller hennes i 1 mom. avsedda arbetsförtjänst dyrtillägg, om sådant inte annars ingår i arbetsförtjänsten. Dyrtillägget utgör det belopp, vartill det skulle betalas, om förmånstagarens verksamhet vore förlagd till Helsingfors.

8 §

Förmånstagaren har rätt att få ålderspension i förtid tidigast från ingången av månaden efter den under vilken han eller hon uppnår den ålder som är fem år lägre än hans eller hennes pensionsålder enligt 4 §. Härvid minskas pensionen så som anges i 10 b §. På förtida ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension. En förmånstagare som avses i 4 mom. 1—3 punkten har inte rätt till förtida ålderspension.

9 c §

Rätt till individuell förtidspension har inte en förmånstagare som avses i 8 § 4 mom. 1—3 punkten.

9 d §

Rätt till deltidspension har inte en förmånstagare som avses i 8 § 4 mom. 1—3 punkten, inte heller en förmånstagare som får deltidspension enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, om den baserar sig på förtjänst som erhållits av anställning som räknas såsom pensionstid enligt denna lag.

10 a §

Annan pension än deltidspension höjs med ett arbetspensionstillägg, om förmånstagaren har fått

3) stöd för frivillig yrkesinriktad vuxenutbildning enligt statstjänstemannalagen, grundskolelagen, gymnasielagen eller lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden,

3 a) vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), eller

24 §

Om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller ökning av beviljad förmån och ny

utredning framkommer i ärendet, skall statskontoret utreda ärendet på nytt. Statskontoret kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller öka en redan beviljad förmån. Även statens pensionsnämnd och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar besvärssärenden. I beslutet får ändring sökas enligt 23 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 1 § 9—11 mom. tillämpas på sådana pensioner i fråga om vilka pensionsfallet har inträffat den 1 januari 2000 eller därefter.

Lagens 1 § 9—11 mom. tillämpas inte på förmånstagare födda före 1940.

Lagens 7 d § 2 mom. tillämpas från och med den 1 januari 1996.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas redan innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 30 december 1993 (1528/1993) om ändring av lagen om statens pensioner, sådan ikraftträdelsebestämmelsen lyder delvis ändrad i lag 1232/1995, ett nytt 16 mom. som följer:

— — — — —
När 4 § 2 mom., 10 § 6 mom. och 12 § 1 mom. tillämpas har en sådan i 1 § 3 mom. avsedd gammal förmånstagare som i samband med förstatligande av verksamheten har överförts från kommunal anställning till statlig anställning före den 31 december 1994 rätt att såsom pensionstid räk-

na också den kommunala anställningen före förstatligandet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas på sådana pensioner i fråga om vilka pensionsfallet har inträffat efter lagens ikraftträdande.

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 5 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 22 december 1995 (1671/1995) om ändring av lagen om statens pensioner, sådant detta lagrum lyder i lag 1176/1996, som följer:

— — — — —
Till den del kalenderår från tiden före denna lags ikraftträdande hänförs till de urvalsår som fastställs enligt 7 § 1 mom. i denna lag, bestäms dessa kalenderår och motsvarande arbetsförtjänster med tillämpning av 7 § 1 mom. lagen om statens pensioner, sådant det lyder när denna lag träder i kraft. Bestämmelserna i 7 § 2 mom. i denna lag tillämpas inte på urvalsår som hänför sig till tiden före lagens ikraftträdande. Sådana kalenderår från tiden före denna lags ikraftträdande som bestämts enligt den första meningen beaktas, liksom också motsvarande arbetsförtjänster, dock vid avgörandet av om de i 7 § 2 mom. i denna lag avsedda förutsättningarna för att vid uträknet av pensionslönen lämna urvalsår som följer efter lagens ikraftträdande

och motsvarande arbetsförtjänster obeaktade är för handen. Pensionslönen för en förmånstagare i en sådan officers- eller institutofficerstjänst, för vilken såsom ovillkorligt behörighetsvillkor har fastställts tjänsteexamen för officer eller institutofficer, eller för en förmånstagare i specialofficers, militärprästs, militär specialtjänsts, gränsbevakares eller sjöbevakares uppgifter beräknas med avvikelse från 7 § i denna lag på högst sju urvalsårs arbetsförtjänster, om anställningen upphör före 2008, på högst åtta års arbetsförtjänster, om anställningen upphör 2008 och på högst nio års arbetsförtjänster, om anställningen upphör 2009.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om upphävande av 6 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 6 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 15 juli 1994 (638/1994) om ändring av lagen om statens pensioner.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas på sådana pensioner i fråga om vilka pensionsfallet har inträffat efter lagens ikraftträdande.

Lag

om upphävande av vissa lagar och bestämmelser om kommunalisering av vissa statliga funktioner

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs

1) lagen den 29 december 1994 om vissa arrangemang som gäller personalens ställning vid kommunaliseringen av yrkesläroanstalter som hör till undervisningsministeriets förvaltningsområde (1422/1994),

2) lagen den 11 april 1997 om vissa arrangemang som gäller personalens ställning vid kommunaliseringen av vissa servicefunktioner inom medicinska fakulteten vid Helsingfors universitet (314/1997),

3) lagen den 29 oktober 1999 om vissa arrangemang som gäller personalens ställning vid kommunaliseringen av funktioner inom den kliniska utbildningen i odontologi vid universiteten (988/1999),

4) i lagen den 20 juni 1996 om yrkespedagogisk lärarutbildning (452/1996) 18 § 2 mom., sådant det lyder i lag 432/1998.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 1 juni 2001